

Studentka VOŠ, odborná praxe 2008, Německo
poradna pro drogově závislé
část písemné zprávy z praxe

Vzhledem k tomu, že jsem si mohla vybrat, v jakém zařízení a jaký typ sociální práce, budu během praxe vykonávat, rozhodla jsem se pro drogovou problematiku. Původně jsem měla být v poradně pro závislé. Nakonec jsem více jak polovinu praxe strávila ve vězení v Lipsku, ve kterém také působí jeden zaměstnanec poradny. Dále jsem navštívila různé protialkoholní a protidrogové léčebny. S drogovou problematikou v Německu (tedy konkrétně v Sasku) jsem si mohla seznámit z různých úhlů. Vzhledem ke skvělému přístupu zaměstnanců poradny (kteří se o mě doslova přetahovali, aby mi mohli ukázat svou náplň práce), jsem se dostala do míst i situací, do kterých bych se jen tak nedostala.

Nevím, odkud začít, protože jsem získala velmi mnoho nových podnětů. Nejsilnější byl praxe v mužské věznici v Lipsku. S vězni jsem přicházela běžně do kontaktu, vedla s nimi rozhovory. To mě častokrát přimělo zamyslet se nad slovy spravedlnost, trest a vina. Možná mi nic nemohlo pomoci více se nad tímto zamyslet, než setkání s těmito lidmi a jejich situací. Z praktického hlediska jsem měla možnost vyzkoušet si vést rozhovor s klientem, který je často v těžké situaci. Nejprve jsem měla trochu obavy (přece jenom mi setkání s pachateli trestných činů tváří v tvář nahánělo strach), ale postupem času se mé obavy zcela vytratily a myslím, že rozhovor byl přínosný a hlavně příjemný pro obě strany. Dále jsem měla možnost mluvit se sociální pracovníci, ergoterapeutkami, vězeňskými dozorci, farářem věznice, a mnohými dalšími zaměstnanci věznice, kteří mi ochotně popsali a ukázali svojí práci a já měla velmi komplexní obrázek o chodu ale např. i problémech věznice.

Tedy tato praxe pro mě byla zážitkem, který určitě ovlivnil nejenom mé profesní schopnosti ale i mou osobu, mé uvažování o určitých věcech, mé reakce atd. Vliv to byl však naprosto pozitivní, opravdu si nevzpomenu na nic, co by mě zklamalo. Chod zařízení byl výborný, administrativa omezena na minimum (např. se nepsaly kazuistiky, ale pouze vyplňovaly předem připravené formuláře) – tudíž zbylo více času na samotné klienty.

Zaměstnanci svou práci dělali s velikou radostí a profesionalitou.

Musím znovu říci, že v Čechách jsem toto opravdu nikdy nezažila a jsem ráda, že vím, že jsou státy, kde sociální práce je na takové úrovni, jaké dosahuje např. v Německu nebo ještě lepší. A samozřejmě doufám, že u nás to bude jednou stejně.

Student VOŠ, odborná praxe 2008, Rakousko
Chráněné bydlení
část písemné zprávy z praxe

Většina klientů velmi ráda poslouchala nejrůznější vypravování o České republice a o lidech které znám. Šlo jim především o vztahový kontext – fakt, že si s nimi povídám a něco sdílím - než o kvanta informací. Velký důraz kladli na mezilidské vztahy na pracovišti, pokud chodili pracovat do chráněné dílny. Chtěli vyslechnout, poradit a povzbudit, když se třeba s někým pohádali. Pochválit za dobře odvedenou práci, pochlubit se se zápisem v deníčku. V dopolední skupině jsem jim četl německé pohádky, hrál si s nimi člověče nezlob se, nebo jsem i zahrál něco na kytaru a jeden z klientů dělal dirigenta – to byla velmi zajímavá komunikace v muzikoterapeutickém rámci.

Důležitou roli v komunikaci ve WH hraje haptika. Pracovníci se klientů často dotýkají, hladí je a jsou na ně moc milí jako kdyby byli jejich vlastní děti, rodina, až mě to místy dojívalo. Tomuto stylu jsem se s chutí přizpůsobil. Když jsem ráno budil starého klienta, tak jsem mu podobně jako jsem to viděl u mojí spolupracovnice zpíval, hladil jsem ho plyšovými hračkami a celý náročný proces vstávání tím zlehčoval, klient se tím často pobavil a byl ochotnější k činnosti.

Při výměně obvazů na patách jednoho klienta, který tam měl velké proleženiny a bylo to pro něj velmi bolestivé jsem ho držel za ruce a utěšoval. S bolestivým zákrokem se čekalo na souhlas klienta a stále se vyžadovala jeho zpětná vazba. Vůbec jsem nevěděl, že to někde v sociálních službách takto dobře funguje a je čas na tak precizní péči, což je nakonec ta nejlepší prevence vůči syndromu vyhoření, protože pracovník pak nemá pocit, že něco odflákl, má čas na dobře odvedenou práci.

Myslím tedy, že jsem zvládl přiměřeně a smysluplně komunikovat s klienty v souladu s terapeutickým cílem, emocionální podporou, vedením k samostatnosti, podporou jejich zdrojů a sebevědomí.

Studentka VOŠ, odborná praxe 2008, Rakousko
Chráněná dílna
část písemné zprávy z praxe

V pracovních skupinách a projektech mají mladiství a dospělí lidé možnost celodenního nebo polodenního opatrování a zaměstnání. Průměrně zde pracují 2 spolupracovníci s 12 lidmi s postižením.

Klienti v seniorském (důchodovém) věku pracují kratší dobu (pouze tak dlouho, jak sami chtějí), ostatní klienti mají standardní pracovní dobu, která trvá 7 a půl hodiny.

Každý klient dostává každý týden malé kapesné, jednou za měsíc potom „běžný plat“. Tyto peníze ale klienti nedostávají přímo „do ruky“, ale mají je uložené u sociálních pracovníků.

V budově, kde jsou umístěny všechny dílny, je také atelier. Nabídka „prací“ atelieru rozvíjí vlastní osobnost klientů. Zvláštním způsobem rozvoje osobnosti každého klienta je podpora kreativity jednotlivých osob s jejich vlastní identitou a jejich vlastním stylem.

Nabídka atelieru je zásadní pro všechny klienty, individuální řešení je nutné a společně s klienty dohodnuté.

Studentka VOŠ, odborná praxe 2008, Velká Británie
Komunitní bydlení
část písemné zprávy z praxe

Komunita celkově žije pestrým stylem života. Klienti mají pravidelné aktivity, které se týkají uspokojování jejich fyziologických a vzdělávacích potřeb. Veliký důraz je zde kladen na samostatnost klienta. Proto je klient vytížen už samotnou péčí sám o sebe. Tyto činnosti jsou rutinní, aby si klienti na ně navykli a pravidelně je sami od sebe dodržovali. K těmto aktivitám samotných klientů patří společné akce celé komunity. Jedná se zde o různé slavnosti a sešlosti, kde všichni členové dohromady s jejich asistenty hrají hry, společně jedí, tančí a baví se. Tyto akce jsou pokaždé originální, a proto zpestřují stereotypní životy klientů. Programy jsou opravdu pestré a časté. Z vlastní zkušenosti mohu říci, že klienti žijí plnohodnotným stylem života a jsou šťastní.

Překvapilo mne, že klienti sami od sebe říkají, že je jejich život v komunitě naplňuje. Je to dáno respektem ke každé osobě, která je v komunitě pravidlem. To je všeobecné a pod tímto respektem se otvírá klient, který je jedinečný, má jedinečné potřeby a přání a proto je kladen důraz na poznání těchto potřeb a individuálnímu přístupu ke každému jedinci. Proto se každý klient společně se svým asistentem snaží přicházet na to, co mu dělá dobře a naopak, co dělat nechce, nebo dělá nerad. Samozřejmě jsou zde i pravidla, aby tento přístup nevedl k rozmazlování klientů, a aby nevyužívali své asistenty.

Studentka VOŠ, odborná praxe 2008, Velká Británie
Komunitní bydlení
část písemné zprávy z praxe

První, co mě v L´Arche velice mě překvapilo, byl přístup asistentů ke klientům. Přišlo mi, že se navzájem vůbec neberou jako asistenti a klienti, ale jako kamarádi. Jak mi později říkala M. (vedoucí v B.), je to i jeden ze základních principů v L´Arche, nevymezovat se striktně, ale udržovat přátelskou atmosféru.

Překvapilo, že – na rozdíl od středisek v ČR – mi nikdo nesdělil diagnózu klientů. Místo toho si se mnou M. první den popovídala, co má kdo rád a nerad. O diagnóze jsme se nebavili vůbec a ze zdravotního stavu mě upozornila jen na to, že dva klienti v B. trpí epilepsií. A to jen proto, abych nebyla zaskočená, kdyby se u někoho projevila a abych věděla, co dělat.

Také se mi líbilo, že mlčenlivost se udržovala i v rámci jednotlivých domů, nejen mimo komunitu.

V L´Arche se mi také líbilo, že se, pokud to bylo alespoň trochu možné, respektovali asistenti názor a přání klienta. Popřípadě s klientem někdo nad danou věcí diskutoval a snažil se ho usměrnit, tak, aby například pochopil, proč danou věc nemůže dělat.

Jednou z nejtěžších věcí pro mě také bylo doprovázet F. (cca 75 let) na různé akce. Oblíbenou zábavou F. totiž bylo při procházkách hlasitě zpívat, křičet, nerozhlízet se na cestě, hladit cizí psi nebo oslovovat a hladit cizí děti – tomu, kdo ho neznal, se mohlo zdát, že je opilý. F. věděl, že tyto věci nemá dělat, ale nerespektoval to. A na nás bylo ho v tomto usměrnit. Přišlo mi zvláštní komandovat pána ve věku mého dědy a přiznám se, že mi to samotné moc nešlo. Proto jsem byla raději, když jsem tohoto klienta nedoprovázela sama.

Praxe v L´Arche byla zatím nejlepší, kterou jsem zažila.

Studentka VOŠ, odborná praxe 2008, Německo
Chráněné dílny
část písemné zprávy z praxe

Dva týdny jsem strávila v chráněných dílnách. Zde mne uvítal ředitel a zodpovídal mé otázky. Bylo mi nabídnuto pracovat v podstatě kdekoliv, ale projevil o mou praxi zájem vedoucí jednoho odvětví chráněných dílen, který udržuje kontakt a vzájemně se podporuje s českou neziskovou organizací, která poskytuje služby pro děti s postižením. Moc ráda jsem tuto nabídku přijala a celý tento týden jsem strávila v Landwirtschaftspflege – péče o zemědělství. Pracovala jsem každý den od 8h do 14h. Zde mne vedl pan G., velice milý a sympatický člověk, který tuto práci dělá 20 let a zároveň pracuje jako hrobník ve zdejší vesnici. Přestože tuto práci dělá takto dlouho, nevšimla jsem si ničeho, co by jen zdánlivě připomínalo syndrom vyhoření. Naopak měl obdivuhodný lidský přístup. Jedno odpoledne jsme skončili s prací dříve a pan G. navrhl, abychom se zajeli k hrobu jednoho jejich spolupracovníka, který loni zemřel na epileptický záchvat. Koupil kytici a odvezl klienty do vzdálenější vesnice, kam šli společně položit kytici. Bylo vidět, jak úžasný vztah mezi nimi je, jak mezi ním a klienty, tak i mezi klienty.